

«Інституційна модернізація фінансового нагляду в посткризових умовах»

***матеріали до круглого столу “Перезавантаження
банківської системи: особливості менеджменту
та макропруденційний мандат НБУ”***

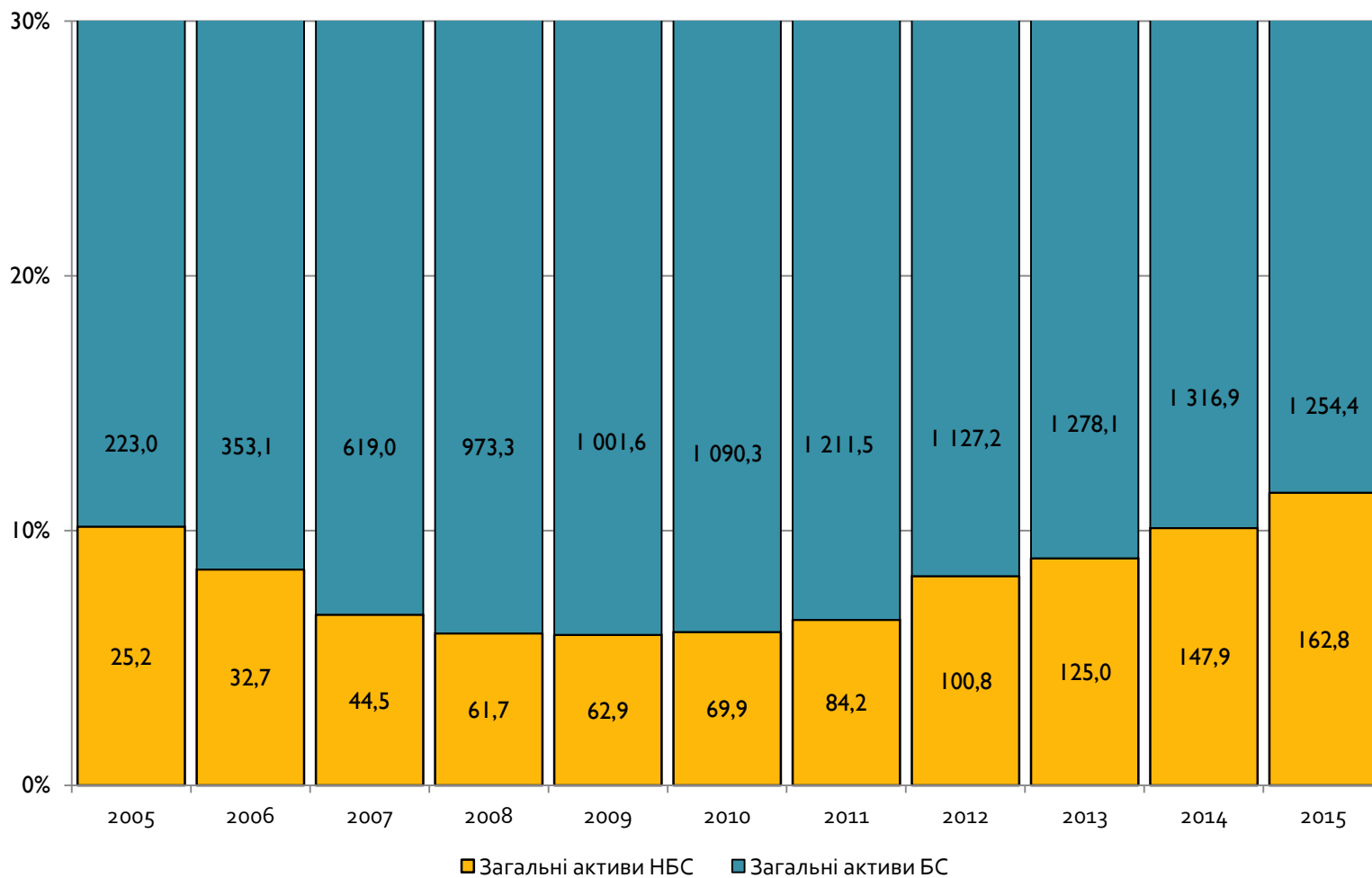
**Бублик Є.О., Брус С.І., відділ грошово-кредитних відносин
ДУ “Інститут економіки та прогнозування НАНУ”**

КНЕУ. Київ. 29 листопада 2016 р.

Проблематика фінансового нагляду в Україні

- дефіцит довіри до регуляторів (зокрема, до НБУ – 72% проти 18%);
- дефіцит кваліфікованих кадрів та матеріального забезпечення;
- брак зваженої політичної підтримки;
- дезорієнтуючий вплив перманентних змін інституційного середовища на ринки

Динаміка розподілу активів між банківським та небанківським секторами фінансового ринку України

Основні різновиди моделей фінансового нагляду

Базова модель
секторального
регулювання

60%*

- Нагляд здійснюється окремо за банківським, страховим (небанківським) та фондовим секторами;
- Поява зумовлена нерівномірністю формування фінансових ринків на різних етапах розвитку;
- Відсутність єдиного координаційного органу

Модель
функціонального
нагляду
або "Twin Picks"

23%*

- На фінансовому ринку діє два незалежних регулятора;
- Регулювання здійснюється за принципом розподілу функцій та завдань без диференціації їх за об'єктом;
- Здійснення окремо пруденційного нагляду та регулювання діяльності та розвитку фінансових компаній

Модель
"Мегарегулятора"
або єдиного
нагляду

13%*

- Запровадження єдиного регулятора (Мегарегулятора), що здійснює регулювання та нагляд за діяльністю всіх ринків

* Дані дослідження МВФ

Змішана модель

Переваги та недоліки консолідації фінансового нагляду

- **Плюси:**

- + уніфікація нагляду за фінансовим ринком
- + ефективніше використання кадрового, технічного та фінансового потенціалу
- + здешевлення витрат на утримання наглядових органів після створення мегарегулятора
- + створення уніфікованої статистики по фінансовому ринку, створення передумов для широкої стандартизації фінансових послуг
- + можливість нагляду за фінансовими конгломератами
- + рівні умови для конкуренції
- + посилення відповідальності

- **Мінуси:**

- ризик погіршення регулювання та нагляду у перехідний період
- складність реформування у період фінансової та економічної дестабілізації.
- виділення додаткових коштів з бюджету на період формування нової структури
- організаційні проблеми при створенні нової структури
- зниження довіри через настороженість суб'єктів
- ризик надмірної зарегульованості
- небезпека у «забюрократизованості» новоствореного регулятора, втрата знань “специфіки сектору”
- поява фінансової інституції виняткової політичної ваги

Поточні спроби модернізації фінансового нагляду в Україні

Питання консолідації фінансового нагляду в Україні піднімались неодноразово :

- 2005 р. – об'єднання НКЦПФР та НКРРФП
- 2010 р. – створення “Мегарегулятора”
- 2015 р. – поділ ринків між НБУ та НКЦПФР (Законопроекти №2413а та 2414а від 20.07.2015)

Інституційне забезпечення модернізації фінансового нагляду в Україні

- забезпечення достатнього рівня стійкості та прозорості роботи фінансового сектору;
- уніфікація нормативно-правових та регуляторних вимог;
- покращення інформаційного забезпечення фінансового ринку, створення необхідних реєстрів фінансових установ;
- розвиток інституційного середовища
- налагодження співпраці між наглядовими та регулюючими органами

Загалом, у коротко- та середньостроковій перспективах, з огляду на кризовий стан фінансових ринків в Україні, немає підстав очікувати помітного позитивного ефекту від запропонованої консолідації фінансового нагляду в Україні. Отримання позитивного ефекту від такого заходу вимагає формування низки необхідних передумов та сприятливого стану фінансового середовища.

- Дякую за увагу!